

Мінаєва Е. В.

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

**ПРО ДЕЯКІ ГЕНДЕРНІ ОЗНАКИ КОНЦЕПТУ «ЛЮБОВ»
В ЕПІСТОЛЯРНИХ ТЕКСТАХ МАРИНИ ЦВЕТАЄВОЇ**

У статті виділено та розглянуто декілька найважливіших гендерних ознак концепту «любов» на матеріалі епістолярних текстів Марини Цветаєвої, а саме: «безмірність», «стихійність», «конфлікт тіла та душі». Активність ознаки «безмірність» у листах М. Цветаєвої свідчить про високий ступінь входження автора в сферу духовного. Гендерні характеристики ознаки «безмірність» в текстах Цветаєвої відповідають описанам М. О. Бердяєвим особливостям жіночої любові. Ознака «стихійність» проявляється у тому, що Цветаєва сприймає любов як стихію, самотійну силу, якою не в змозі управляти людина. Гендерна ознака «конфлікт душі та тіла» була виділена на підставі того, що Цветаєва часто перебувала в стані внутрішнього конфлікту, душа і тіло вступали в конфронтацію. Гендерна ознака «конфлікт душі та тіла» ґрунтується також на тому, що Марина Цветаєва дорікала чоловікам, що їх значною мірою цікавить не душа жінки, а її тіло. Ми відзначили, що існують більш об'ємні ознаки концепту «любов», які «співприсутні» в кожній з локально виділених ознак, вони як би «розлиті» по всьому концепту: безмірність, ідеалізування, пристрасність, драматичність, конфліктність.

Дослідження показало, що концептуальний аналіз художніх текстів в рамках гендерної концептології дозволяє реконструювати і співвіднести метатегендерні та гендерні ознаки констант культури з урахуванням ідіостилевих особливостей конкретного автора. Гендерна лінгвістика з її антропоцентризмом і міждисциплінарністю дозволяє розширити межі пізнання мовної картини світу. Отримані результати дозволяють говорити про те, що концепти можна і необхідно вивчати з гендерних позицій. Включення гендерного параметра в лінгвістичний розгляд концептів дозволяє істотно розширити уявлення про мову як про засіб конструювання картини світу, зокрема – художньої. Застосування концептуального аналізу текстів з урахуванням гендерної специфіки змісту і способів репрезентації концептів дозволяє зіставити ознаки чоловічої та жіночої мовної картини світу, гендерно означених систем цінностей.

Ключові слова: *концепт (константа), концептуальний аналіз, гендерний аналіз, концепт любов, гендер, гендерні ознаки.*

Постановка проблеми. Когнітивний підхід в рамках гендерної лінгвістики дозволяє поставити питання про можливість прояву гендеру на рівні концептів, концептосфери, мовної картини світу. Особливу роль в збагаченні змісту культурних концептів виконують письменники та поети, що зумовлює необхідність гендерного аналізу вербалізованих ключових концептів на матеріалі текстів видатних літераторів. Таким чином, гендерний аналіз концепту «любов» на матеріалі епістолярію Марини Цветаєвої може розширити знання про зміст цієї константи та підтвердити гіпотезу про наявність гендерної складової у структурі концепту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Гендерна лінгвістика – сучасний напрямок гуманітарного знання, що має яскраво виражений міждисциплінарний, антропоцентричний характер. Гендер як соціокультурний феномен не є власне лінгвістичною категорією, проте його зміст може бути розкритий шляхом аналізу структур мови.

Гендерна лінгвістика вивчає культурно-символічну складову гендера і її відбиття в мові й мовній свідомості. Концептуальний аналіз художніх текстів у межах гендерної концептології дозволяє реконструювати гендерні ознаки художньої картини світу, що сприяє заповненню гендерних лакун у змісті констант слов'янської культури.

Особливий внесок у розвиток лінгвістичної концептології зробили російські дослідники Д. Лихачов, Ю. Степанов, Н. Арутюнова, О. Кубрякова, Р. Фрумкіна, В. Карасік, Г. Слишкин, С. Воркачов, Т. Булигіна, О. Шмельов та ін., у чиїх роботах досліджувався і концепт «любов». Особлива увага в дослідженнях концепту «любов» приділялась вивченню лінгвокультурного змісту концепту, його емоційної та ціннісної складових, його ролі в формуванні мовної картини світу. Незважаючи на велику кількість праць з лінгвістичної концептології, в яких зокрема досліджувався і концепт *любов*, гендерна складова

концептів майже не вивчалась. Є невелика кількість досліджень концепту «любов» на матеріалі поезії Марини Цветаєвої. Наприклад, Конарева Н. Н. дослідила метафоричну репрезентацію та асоціативно-семантичне поле художнього концепту «любов» в поетичному дискурсі М. Цветаєвої. Ковинова І. А. та Петрова Н. Е. провели порівняльний аналіз емоційної складової концептів «любов» і «ненависть» в поезії М. Цветаєвої. Маємо відмітити, що концепт «любов» не досліджувався на матеріалі епістолярних текстів М. Цветаєвої. Цим і обумовлена необхідність нашого дослідження.

Постановка завдання. Метою нашого дослідження є вивчення гендерних ознак у художній картині світу автора-жінки. Ми маємо намір виділити та розглянути репрезентативні гендерні ознаки концепту «любов», їх конкретно-текстову реалізацію в епістолярних текстах Марини Цветаєвої. Стаття продовжує ряд публікацій, присвячених аналізу гендерних ознак концепту «любов».

Виклад основного матеріалу. Оперуючи терміном "концепт", ми будемо дотримуватися визначення професора Л. М. Синельникової: «Концепт – исследовательская единица, которая включает понятийный, образный и ценностный аспекты значения «культурного» слова, т.е. учитывает весь объем человеческого знания, «свернутого» в слове, объединяющем множество содержаний сознания и мировоззрения в формообразующее целое» [14, с. 21]. Гендер – «социальный пол, синтезирующий культурное и биологическое в человеке» [12, с. 4]. Концептуальний аналіз тексту дозволяє зробити зіставлення чоловічої та жіночої мовної картини світу, гендерно означених систем цінностей.

Концепт «любов» – один із базових культурних концептів, або констант. За визначенням Ю. С. Степанова, константи стійкі і постійні; з того часу як вони з'явилися, вони є завжди, в них є незмінна і змінна частини, вони простежуються на деякому відрізку часу [15, с. 6]. Концепт «любов» відноситься до духовних концептів, що робить науковий опис і пізнання його складним і мають межу, так як «мы можем довести своё описание лишь до определенной черты, за которой лежит некая духовная реальность, которая не описывается, но лишь переживается» [15, с. 83].

Існують загальноприйняті теорії любові. Дж. Лі (J. Lee) розробив наступну типологію любові:

- 1) *ерос* – пристрасна любов-захоплення, яка прагне до повного фізичного володіння;
- 2) *людус* – гедоністична любов-гра, що не відрізняється глибиною почуттів і порівняно легко допускає можливість зради;

3) *сторге* – спокійна, тепла і надійна любов-дружба;

4) *прагма* – виникає з поєднання людуса і сторге – розважлива, легко піддається контролю; любов за розрахунком;

5) *манія* – з'являється як поєднання ероса та людуса, ірраціональна любов-одержимість, для якої типові невпевненість і залежність від об'єкта потягу;

6) *агапе* – безкорислива любов-самовіддача, синтез ероса і сторге.

Дня жінок більш характерні сторгичні, прагматичні і маніакальні прояви любові, а молодим чоловікам більш властива еротична і особливо людуська любов [8, с. 224].

Роберт Стернберг, дослідник з Єльського університету, розробив модель, яка включає в себе три основні елементи любові:

1. *Інтимність* є емоційним елементом і має на увазі близькість, взаємну підтримку і партнерство. У процесі розвитку відносин, по мірі того як партнери зближуються, інтимність, як правило, поступово зростає, починаючи з певного рівня, досягнутого на початку відносин. У стабільних і гармонійних відносинах інтимність не завжди має зовнішнє вираження, проте чітко проявляється в кризових ситуаціях, які пара долає разом.

2. *Пристрасть* є елементом мотивації любові і проявляється у вигляді бажання з'єднатися з коханим. Стернберг уподібнює пристрасть наркотику, який вабить людей і обіцяє насолоду. Якщо один з партнерів раптово перериває відносини, інший партнер може страждати від депресії і дратівливості, відчуваючи душевний біль від розставання. Згодом в процесі тривалих відносин пристрасть стабілізується, оскільки вже не в змозі надавати відповідну стимуляцію і доставляти таку ж насолоду, як раніше. Це не означає, що пристрасть втрачає значення або зникає. Пристрасть просто втрачає важливе значення як елемент мотивації відносин.

3. *Відданість* являє собою когнітивний аспект любові, як при короткочасних, так і при тривалих відносинах. По мірі зближення партнерів взаємна відданість набуває все більшого значення. Подібно до інших елементів любові, відданість з часом стабілізується або знижується, якщо відносини виявляються невдалими [9, с. 367].

Ю. С. Степанов виділяє три компоненти форми концепту «любов»:

- а) «взаємна подоба» двох людей;
- б) встановлення, або викликання цієї подоби дією;
- б) здійснення цієї дії, або, скоріше, циклу дій, по «кругової моделі», в якій «адресантом»

і «адресатом» поперемінно виступають обидва учасники, причому спочатку, мабуть, «адресантом», або «джерелом» всього «циклу», виявляється неактивний агент, який потім, в середині «циклу» буде «об'єктом» любові [15, с. 397].

Культурні концепти завжди відзначені етнокультурною специфікою. У традиційній російській культурі концепт «любов» понятійно не розвинений або цнотливо не обговорювався [15, с. 412]. У «Толковому словарі живої великоруської мови» В. І. Даля любов визначається як «сильная к кому привязанность, начиная от склонности до страсти; сильное желанье, хотенье; избранье и предпочтенье кого или чего по воле, волею (не рассудком), иногда и вовсе безотчетно» [7, с. 282]. У російському народному побуті замість *люблю* кажуть *жалю*, *жаль* (кого). Дієслово *жалеть* передає не саме почуття любові, а фізичне відчуття від нього, його слід у душі [15, с. 394].

Відчуття концептосфери мови як свого роду концентрації духовного багатства культури надзвичайно властиве поетам і письменникам, які збагачують концептосферу національної мови [8]. Вивчення концептосфери на матеріалі творів таких авторів дозволяє продовжити ряд ознак, притаманних даному концепту; в результаті відбувається «нарощування» смислів.

Листи Марини Цветаєвої мають характерні відмінні риси ідіостилю цього автора, відрізняються сповідальністю й поетичністю, їх можна визначити як епістолярну лірику. Тексти сприймаються як цілісний макротекст, в умовах якого розвивається і функціонує концепт «любов». В епістолярній творчості Цветаєвої концепт «любов» складний і неоднозначний. На підставі суцільної вибірки з епістолярного макротексту Марини Цветаєвої і подальшого кількісного аналізу ми виділили ряд ознак концепту «любов», характерних для ідіостилю і світогляду цього автора: *безмірність, стихійність, пристрасність, конфлікт тіла і душі, материнська турбота, поглиненість, конфлікт потреби в любові і зречення від любові, захоплення, біль, диво, туга, самотність, щастя, втрата, розуміння, випробування*. Ми відзначили, що існують більш об'ємні ознаки концепту любов, які «співприсутні» в кожній з локально виділених ознак, вони як би «розлиті» по всьому концепту: *безмірність, ідеалізування, пристрасність, драматичність, конфліктність*.

Розглянемо деякі з цих ознак. *Безмірність* – одна з найбільш об'ємних ознак концепту «любов» в епістолярних текстах М. І. Цветаєвої. Ще Франциск Салезький стверджував: «мера любові –

любовь без меры» [4, с. 407]. М. О. Бердяєв вважає, що «любовь по природе своей трагична, жажда ее эмпирически неутолима, она всегда выводит человека из данного мира на грань бесконечности, обнаруживает существование иных миров» [1, с. 27]. У той же час безмірність любові, на думку М. О. Бердяєва, більш характерна для жінки: «Женщина гораздо более отдается одному, тому, что сейчас ею обладает, одному переживанию, вытесняющему всю остальную жизнь, весь мир. У женщины одно делается всем, в одном она все видит, в одно все вкладывает. Все бытие отождествляется женщиной с тем состоянием, которое в данное время ею обладает. <...> Мужчина не склонен отдаваться исключительно и безраздельно радости любви или страданию от несчастья, у него всегда есть еще его творчество, его дело, вся полнота его сил. В поле мужского сознания что-то выступает на первый план, другое отступает, но ничто не исчезает, не теряет своей силы. Женщина отдается исключительно и безраздельно радости любви или страданию от несчастья, она вся растворяется в этом одном, всю себя в это одно вкладывает. <...> И в стихии женской любви есть что-то жутко страшное для мужчины, что-то грозное и поглощающее, как океан. Притяжения женской любви так безмерны, что не могут быть выполнены мужчиной» [2, с. 96–97].

Про це пише й Марина Цветаєва: «Есть, конечно, предельная (т. е. – беспредельная!) любовь: «я тебя люблю, каков бы ты ни был». Но каковым же должно быть это *ты!* И это *я*, говорящее это *ты*. Это, конечно, чудо [16, с. 568], «<...> творчество и любовность несовместимы. Живешь или там или здесь. Я слишком увлекаюсь. Для того, чтобы любить, мне нужно забыть (все, т. е. СЕБЯ!). Не видеть деревьев, не слышать листьев, оглохнуть, ослепнуть – иначе: урвусь!» [16, с. 617], «Когда люди, сталкиваясь со мной на час, ужасаются теми размерами чувств, которые во мне возбуждают, они делают тройную ошибку: не они – не во мне – не размеры. Просто безмерность, встающая на пути. И они, м. б., правы в одном только: в чувстве ужаса» [16, с. 593], «А я вся так в С<ереже> <...> Я вообще закаменела, состояние ангела и памятника, очень издалека. Единственное мое живое (болевое) место – это С<ережа>» [16, с. 66], «<...> другой влечется к моему богатству, а я влекусь – через него – стать нищей. Он хочет во мне быть, а я хочу в нем пропасть» [16, с. 617], «Я никогда не давала человеку права выбора: или все – или ничего, но в этом *все* – как в первозданном хаосе – столько, что немудрено»

что человек пропадал в нем, терял себя и в итоге меня...» [16, с. 659–660], «Мне во всем – в каждом человеке и чувстве – тесно, как во всякой комнате, будь то нора или дворец» [16, с. 708].

Автор листів, гостро переживаючи любов як «безмірне», очікує того ж і від адресата: «Любите мир – во мне, не меня – в мире. Чтобы «Марина» значило: мир, а не мир – «Марина»» [16, с. 674], «<...> если Вы любите меня всю, со всем (всеми!) во мне, если Вы любите меня *выше жизни* – любите меня!» (16, с. 620). Ці очікування не виправдовувалися і приносили гіркоту і розчарування. Цветаєва в листах до А. А. Тескової в 1924 р. і в 1935 р. написала: «Я дожила до сорока лет и у меня не было человека, который бы меня любил больше всего на свете» [16, с. 431], «<...> меня *не любили*. (Так – мало! так – вяло!) По-мужски – не любили» [16, с. 431].

Безмірність – потенційна властивість всякого духовного концепту. Активність ознаки *безмірність* у листах М. Цветаєвої свідчить про високий ступінь входження автора в сферу духовного. Гендерні характеристики ознаки *безмірність* в текстах Цветаєвої відповідають описаним М. О. Бердяєвим особливостям жіночої любові: абсолютне занурення в одне переживання, ототожнення всього буття з пережитим станом, жах інших людей (перш за все – чоловіків) перед безмірністю любові, неминучий конфлікт між безмірними домаганнями жіночої любові і неможливістю їх виконання чоловіком, стихійна природа любові.

Перейдемо до ознаки *стихійність*. Цветаєва сприймає любов як стихію, самостійну силу, якою не в змозі управляти людина. Георгій Гачев зазначає, що в Росії чуттєва пристрасть – це «событие; не будни, но как раз стихийное бедствие» пожар, землетрясение, эпидемия, после которого жить больше нельзя, а остается лишь омут, обрыв, откос, овраг» [16, с. 25]. Якщо Бердяєв, говорячи про стихійність жіночої любові, порівнює любов з океаном, то Марина Цветаєва – з морем і віршами: «Да, со стихами, мой милый друг, как с любовью: пока она тебя не бросит...» [16, с. 248], «<...> море либо устрашает, либо разнеживает. Море слишком похоже на любовь. Не люблю любви. (Сидеть и ждать, что она со мной сделает.) [16, с. 346], «<...> я только что с моря и поняла одно. Я постоянно, с тех пор как *впервые не полюбила*, порываюсь любить его в надежде, что, может быть, выросла, изменилась, ну просто: а вдруг понравится? Точь-в-точь как с любовью. Тождественно. И *каждый* раз: нет, не мое, не могу. То же страстное *выигрыванье*

(о, не *заигрыванье!* никогда), гибкость до предела, попытка проникнуть через слово (слово ведь больше вещь, чем вещь: оно само – вещь, которая есть только – знак. Назвать – овестествить, а не развоплотить) – и отпор. И то же неожиданное блаженство, которое забываешь, как только вышел (из воды, из любви) – неостановимое, нечислящееся» [16, с. 255–25]. Цветаєва прямо визначає любов як стихію: «В любовной стихии – чудо <...>» [16, с. 568], «<...> мы опять попадаем в стихию Эроса» (16, с. 568)». Вона говорить про відсутність у неї вибору в тому, що стосується любові: «Никто – почти никто! – из моих друзей не понимает моего выбора. Выбора! Господи, точно я выбирала!» [16, с. 121].

Гендерна ознака *конфлікт душі та тіла* була виділена на підставі того, що Цветаєва часто перебувала в стані внутрішнього конфлікту, душа і тіло вступали в конфронтацію. Це відчуття розладу породжувало суперечливі почуття: усвідомлення своєї переваги над оточуючими, своєї обраності, унікальності і в той же час почуття ущербності, яке завдавало страждання: «В любви меня нету, есть исступленное, невменяемое, страдающее существо, душа без тела» [16, с. 617], «Может быть – этот текущий час и сделает надо мной чудо – дай Бог! – м. б. я действительно сделаюсь человеком, довоплюшусь. Друг, друг, я вся дух, душа, существо. Не женщина к Вам пишет, то, что *над*, то, с чем и чем *умру* [16, с. 616], «Я не могу жить, т.е. длить, не умею жить во днях, каждый день, – всегда живу *вне* себя. Эта болезнь неизлечима и зовется: душа» [16, с. 708], «Я, Макс, уже ничего больше не люблю, ни-че-го, кроме содержания человеческой грудной клетки. О *С<ереже>* думаю всечасно, любила многих, никого не любила» [16, с. 64], «<...> ненасытная исконная ненависть Психеи к Еве, от которой во мне нет ничего. А от Психеи – все. Психею – на Еву! Пойми водопадную высоту моего презрения. <...> Ревность? Я просто уступлю, как душа всегда уступает телу, особенно чужому – от честнейшего презрения, от неслыханной несоизмеримости» [16, с. 263], «Моя жалоба – о невозможности стать телом. О невозможности потонуть» [16, с. 204], «<...> догадалась: «Я» ЭТО ПРОСТО ТЕЛО <...>: голод, холод, усталость, скука, пустота, зевки, насморк, хозяйство, случайные поцелуи, пр<очее>». Не хочу, чтобы это любили. Я его сама еле терплю. В любви ко мне я одинока, не понимаю, томлюсь» [16, с. 317], «Тело отнюдь не считаю полноправной половиной человека» [16, с. 568], «<...> именно в любви другому

никогда нет до меня дела, ему до себя, он так упорительно забывает меня, что очнувшись – почти что не узнает. А моя роль? Роль отсутствующей в присутствии? О, с меня и конце концов этого хватило, я предпочла быть в отсутствии присутствующей <...> – я совсем отбросила эту стену – тело, уступила ее другим, всем» [16, с. 577–578].

Марина Цветаева дорікала чоловікам, що їм значною мірою цікавить не душа жінки, а її тіло: «Ему нужно: несколько голов (умов) – мужских, от времени до времени – подобие любви, (жесточайшая игра для обтачивания когтей против себя же!) или мужская дружба <...> – или женское обаяние: духи, меха – и никакой грудной клетки!» [16, с. 160], «Сильнее души мужчины любят тело, но еще сильнее тела – шелка на нем: самую поверхность человека!» [16, с. 729]. Лише в рідкісних випадках Цветаева знаходить почуття цілісності і не очікує від коханої людини гіпертрофії духу: «Я не могу тебя с другой, ты мне *весь* дорог, твои губы и руки так же, как твоя душа. О, ничему в тебе я не отдаю предпочтения: твоя усмешка, и твоя мысль, и твоя ласка – все это едино и неделимо, и не дели. Не отдавай меня (себя) зря. Будь мой» [16, с. 661], «Люди поддерживали во мне мою раздвоенность. Это было жестоко. Нужно было или излечить – или убить. Вы меня просто полюбили» [16, с. 660], «Вы сделали надо мной чудо, я в первый раз ощутила единство неба и земли. О, землю я и до Вас любила: деревья! Все любила, все любить умела, кроме другого,

живого. Другой мне всегда мешал, это была стена, об которую я билась, я не *умела* с живыми! Отсюда сознание: не – женщина – дух! Не жить – умереть. Вокзал» [16, с. 660], «Двадцати лет, великолепная и победоносная, я во всеуслышание заявляла: «раз я люблю душу человека, я люблю и тело. Раз я люблю слово человека, я люблю и губы» [16, с. 577], «Но в глубокие часы души <...> все мои опыты, все мои старые змеинные кожи – падают. Любя шум деревьев, беспомощные или свободные мановения его, не могу не любить его ствола и листвы: ибо – листвой шумит, стволом растет! Все эти деления на тело и дух – жестокая анатомия на живом, выборничество, эстетство, бездушие» [16, с. 578].

Висновки і пропозиції. В результаті проведеного аналізу епістолярного макротексту Марини Цветаєвої було виділено і розглянуто деякі значущі для ідіостилу автора гендерні ознаки концепту *любов*, які розширили ряд ознак даної константи і дозволили говорити про можливість застосування концептуального аналізу тексту для дослідження гендеру. Концептуальний аналіз художніх текстів у межах гендерної концептології дозволяє реконструювати гендерні ознаки художньої картини світу, що сприяє заповненню гендерних лакун у змісті констант слов'янської культури. Подальша розробка проблем гендерної концептології може бути значущою для опису мовної картини світу, особливостей художнього мислення та ідіостилу письменників.

Список літератури:

1. Бердяев Н. А. Эрос и личность. Философия пола и любви. М.: Прометей, 1989. 224 с.
2. Бердяев Н. А. Философия свободы. Смысл творчества. М.: Правда, 1989. 608 с.
3. Бердяев Н. А. Судьба России: Опыты по психологии войны и национальности. М.: Философское общество СССР, 1990. 240 с.
4. Большая книга афоризмов / Сост. К. Душенко. М.: ЭКСМО-Пресс, 2000. 165 с.
5. Боннар А. Греческая цивилизация: От Илиады Парфенона. М.: Искусство, 1992. 269 с.
6. Гачев Г. Русский эрос. М.: Интерпринт, 1994. 279 с.
7. Даль В. И. Толковый словарь живого великорусского языка: в 4 т. М.: Рус. яз., 2003. Т. 4. 688 с.
8. Ильин Е. П. Дифференциальная психофизиологи мужчины и женщины. СПб., Питер, 2003. 544 с.
9. Кэлли Г. Основы современной сексологии. – СПб.: Питер, 2000. 883 с.
10. Лихачев Д. С. Концептосфера русского языка. *Изв. РАН. Сер. лит. и яз.* 1993. №1. С. 3–9.
11. Лосев А. Ф. Философия. Мифология. Культура. М.: Политиздат, 1991. – 525 с.
12. Розанов В. В. Опавшие листья. М.: Современник, 1992. 541 с.
13. Синельникова Л. Н., Богданович Г. Ю. Введение в лингвистическую гендерологию: материалы к спецкурсу. Луганск; Симферополь: Молодая гвардия, 2001. 40 с.

Minaieva E. V. ABOUT SOME GENDER CHARACTERISTICS OF THE CONCEPT LOVE IN THE EPISTOLARY TEXTS OF MARINA TSVETAeva

The article highlights and examines several important gender characteristics of the concept of "love" based on the material of Marina Tsvetaeva's epistolary texts, namely: immensity, spontaneity, conflict of body and soul. The activity of the immensity attribute in the letters of M. Tsvetaeva indicates a high degree of the author's entry into the spiritual sphere. The gender characteristics of the immensity attribute in Tsvetaeva's texts correspond

to the features of female love described by N. A. Berdyaev. The sign of spontaneity is manifested in the fact that Tsvetaeva perceives love as an element, an independent force that a person is not able to control. The gender feature of the conflict of soul and body was identified on the basis of the fact that Tsvetaeva was often in a state of internal conflict, soul and body entered into a confrontation. The gender feature of the conflict of soul and body is also based on the fact that Marina Tsvetaeva reproached men that they are largely interested not in the soul of a woman, but in her body. We noted that there are more voluminous features of the concept of love, which are "co-present" in each of the locally selected features, they are "spread" throughout the concept: immensity, idealization, passion, drama, conflict.

The study showed that the conceptual analysis of literary texts within the framework of gender conceptology allows us to reconstruct and correlate the metagender and gender characteristics of cultural constants, taking into account the idiosyncrasy characteristics of a particular author. Gender linguistics, with its anthropocentric and interdisciplinary, allows us to expand the boundaries of knowledge of the linguistic picture of the world. The results obtained suggest that concepts can and should be studied from a gender perspective. The inclusion of the gender parameter in the linguistic consideration of concepts allows us to significantly expand the idea of language as a means of constructing a picture of the world, in particular, an artistic one. The use of the conceptual analysis of texts taking into account the gender specificity of the content and the ways of representing the concepts allows us to compare the features of the male and female linguistic picture of the world, gender-specific value systems.

Key words: *concept (constant), conceptual analysis, gender analysis, concept of Love, gender, gender characteristics.*